

Wikipedia Academy

Lund 12-13 November 2008

Grupprättigheter eller gruppptryck...

Ulf Maunsbach, Lunds universitet

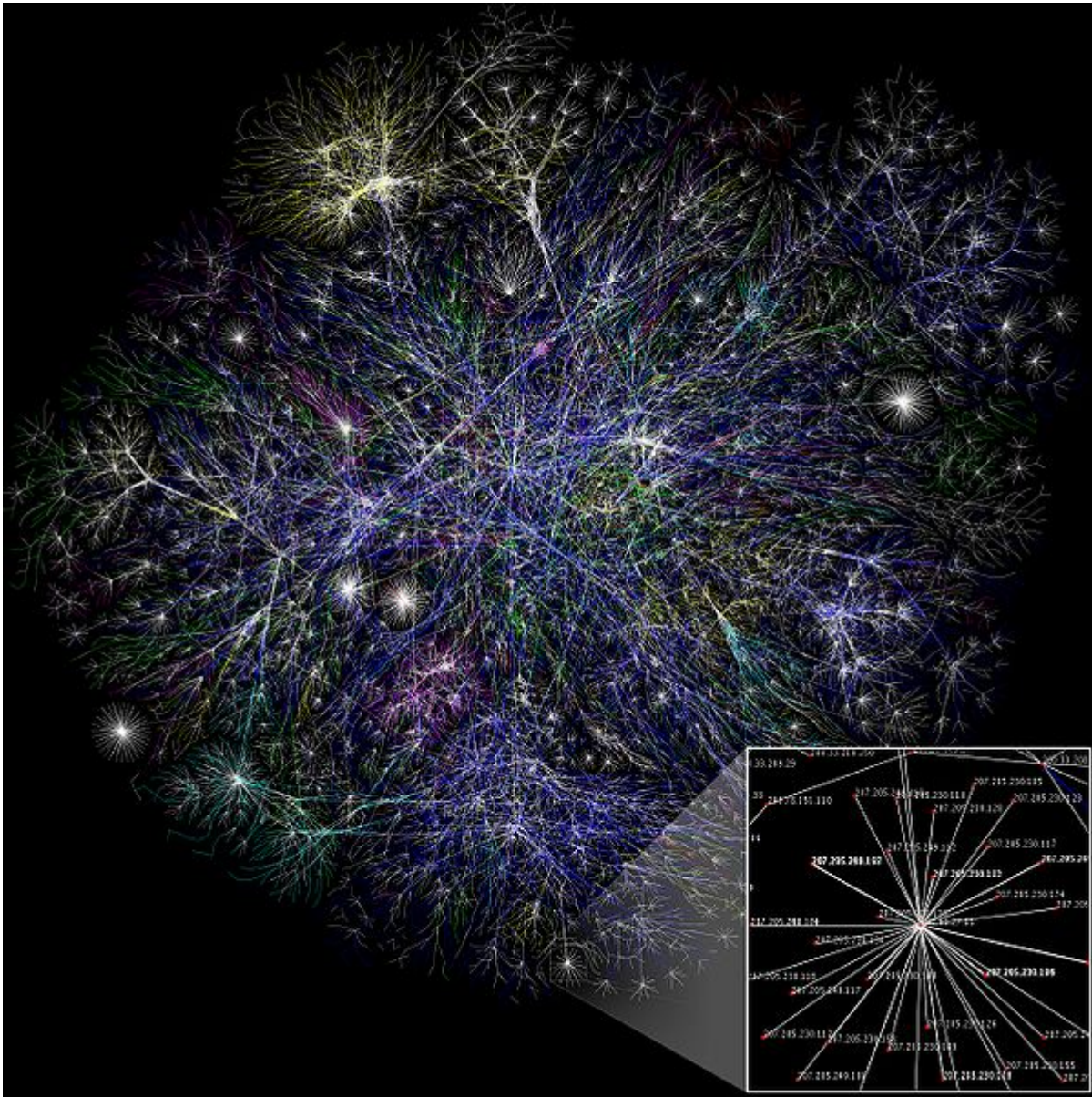
Upphovsrätten – från början

- **En tidsbegränsad möjlighet att kontrollera reproduktion**
 - Kan inskränkas genom avtal

WIKIPEDIA
The Free Encyclopedia

Upphovsrätten - idag

- **En tidsbegränsad möjlighet att kontrollera reproduktion**
 - Kan inskränkas genom avtal
- **Världen har emellertid förändrats och med den ramarna för ensamrätten**
 - Starkare skydd och mer kontroll

Motreaktioner...

- **Copyleft – 1984**
<http://www.gnu.org/copyleft/copyleft.html>
- **EFF – 1990**
<http://www.eff.org/>
- **CC – 2001**
<http://creativecommons.org/>, <http://www.creativecommons.se/>

ELECTRONIC FRONTIER FOUNDATION

Upphovsrätten i Wikipedia

- ...har till stor del avtalats bort!
- Utmärkt! Genomförbart! Har varit möjligt i vart fall sedan 1886!
 - Det har alltid varit möjligt att överlåta upphovsrätten till annan. Kvar finns dock rätten att namnges som skapare och rätten att ens verk skall respekteras.

...om överlåtaren har rätt att överlåta...

GNU Free Documentation License

Version 1.3, 3 November 2008

- The purpose of this License is to make a manual, textbook, or other functional and useful document "free" in the sense of freedom: to assure everyone the effective freedom to copy and redistribute it, with or without modifying it, either commercially or noncommercially. Secondly, this License preserves for the author and publisher a way to get credit for their work, while not being considered responsible for modifications made by others.
- This License is a kind of "copyleft", which means that derivative works of the document must themselves be free in the same sense. It complements the GNU General Public License, which is a copyleft license designed for free software.
- We have designed this License in order to use it for manuals for free software, because free software needs free documentation: a free program should come with manuals providing the same freedoms that the software does. But this License is not limited to software manuals; it can be used for any textual work, regardless of subject matter or whether it is published as a printed book. We recommend this License principally for works whose purpose is instruction or reference.

Enkelt uttryckt...

- Ett avtal om att avstå från upphovsrätten
- En möjlighet att fritt använda om friheten respekteras

Otillåten publicering

= upphovsrättsintrång...

Men vem är intrångsgörare/medhjälpare?

- Den som laddar upp
- Den som tillhandahåller
- Den som laddar ner

ALLMÄNT FÖRBEHÅLL — WIKIPEDIA GER INGEN GARANTI OM KORREKTHET

- Ingen av författarna, bidragsgivarna, sponsorerna, administratörerna eller någon annan kopplad till *Wikipedia* kan på något sätt hållas ansvariga för information som är förtal, felaktig information eller din användning av informationen som finns i eller länkad till från dessa webbsidor.

Grupprättigheter eller grupptryck?

- Upphovsrätten blir allt svårare att försvara...
 - Moraliskt?
 - Faktiskt! - Enforcement...
- Sedvana, praxis, självreglering...
 - Grupptryck!
 - ...allt viktigare

